

Oversigt over Plantesygdomme.

187. — August 1932.

Kartoffelskimmelen blussede i den sidste Uge af August heftigt op og raserede i Løbet af faa Dage Toppen paa mangfoldige Marker over hele Landet.

Særlig fra det nordlige Jylland foreligger en Del Indberetninger om alvorlige Angreb af Aal i Hvidkløver i vedvarende Græsmarker.

Spidsmussnudebiller gaar ofte fra Hvidkløverfrømarkerne ind over det unge Udlæg, som helt eller delvis kan ødelægges.

Baade i Mark og Have er Krusesygen meget udbredt, og da Følgesygdommen Hjerteforraadnelse ikke er sjælden, kan Skaden ogsaa blive følelig i Kaalroemarkerne. Kaalmøllene har mange Steder været paa Færde, saa Bladene af de korsblomstrede var gennemhullede.

Æbleskurv er mange Steder alvorlig i usprøjtede eller daarligt sprøjtede Haver, rationel Sommersprøjtning har næsten alle Steder kunnet holde Træerne fri for Angreb. Til rationel Sprøjtning hører imidlertid ogsaa i Aar Sprøjtning i Juli, da Regnen kom.

Pæreskurven har været vanskeligere at holde nede end Æbleskurven.

Frugttræspindemiden har gennemgaaende været ret godartet i Aar, kun hist og her er set betydelige Angreb (særlig paa Blomme).

I København og paa Frederiksberg har Lindetræerne lidt meget ved Angreb af Spindemider. Ofte tabte Træerne Bladene saa tidligt, at Genvækst fandt Sted. Angrebet tog kraftigt fat allerede i Juni Maaned, tabte sig i Løbet af Juli for igen at blusse op i Slutningen af August.

Opmærksomheden henledes paa, at Statens plantepatologiske Forsøg ikke paatager sig Bestemmelse af Frugtsorter.

Lyngby, 9. September 1932.

Statens plantepatologiske Forsøg.

Der er for August modtaget 44 Indberetninger; endvidere er der besvaret 616 Forespørgsler.

KORN.

Gulspidssyge viste sig i Aar i Jylland paa mange Ejendomme, hvor den ikke tidligere har været bemærket, hen mod Høst i Havren, som trods en tilsyneladende sund Udvikling var helt eller delvis svang. Dette sene Angreb optraadte stærkt i Lavmosearealerne omkring Vildmosen og i Midt- og Vestjylland, saaledes udpræget flere Steder i Varde-Egnen.

Meldug (*Erysiphe graminis*) optraadte meget stærkt i en Vaarbygmark i Hvalsø-Egnen; i Nærheden var der Vinterbyg. Den angrebne Mark gav kun ca. 10 Fold.

Sortskimmel (*Cladosporium*-Arter m. m.) forekom ret udbredt paa den nedre Stab og Kærnespidserne i mange lollandske Bygmarker.

Fodsyge. Det tidligere meddelte Indtryk af Angrebets godartede Karakter i indeværende Sommer har bekræftet sig. Der er kun indsendt Meddelelse om et Par Angreb. Aksfusariose er bemærket i en Hvedemark i Skelskør-Egnen (P. H. Hansen).

RODFRUGT.

Kaalbrok (*Plasmodiophora brassicae*) er nu ved at blive fremtrædende i Kaalroemarkerne. Stærke Angreb forekommer spredt hele Landet over, hvor særlige Forhold disponerer dertil, men iøvrigt synes Sygdommen, med Undtagelse af Vendsyssel og visse Egne af Sønderjylland, at optræde forholdsvis godartet.

Rodbrand (*Phoma betae*). Fornyeede, sene Angreb, ved hvilke Side-rødderne inficeres, er iagttaget i Sydjylland i Runkelroemarken, hvori der i Foraarstiden fandtes det normale, typiske Angreb paa Kimplanterne (H. Land Jensen).

Tørforraadnelse efter stærk Mergling i Pletterne efter Mergeldyngerne er iagttaget i Tørring-Egnen (S. K. Larsen).

KARTOFLER.

Skurv (*Actinomyces scabies*) optræder meget stærkt overalt, hvor Jordbundsforholdene disponerer dertil, øjensynligt begunstiget af Sommerens Vejrlig, den høje Jordtemperatur og Vækststandsningen af Kartoffelplanterne som Følge af Tørken. Den ogsaa under mere normale Forhold kendte Sag, at Knoldene bliver mest skurvede i Jord med neutral eller alkalisk Reaktion, er i Aar særlig fremtrædende, og Forskellen i Skurvethed efter f. Eks. Anvendelse af Salpeter og Ammoniak stærkt udtalt (Hornum Forsøgsstation).

Sortbensyge (*Erwinia phytophthora*) optræder jævnlgt, dog snarest i mildere Grad end i de foregaaende Aar.

Kartoffelbrok (*Synchytrium endobioticum*). Et nyt Fund blev gjort i Juli Maaned i en Have ved Røde Kro (P. Pedersen).

Mosaiksyge og Bladrullesyge er kun nævnt af enkelte Indsendere.

Kartoffelskimmelen (*Phytophthora infestans*). De første spredte Pletter blev mange Steder iagttaget i de første Dage af August Maaned i forskellige af de sildigere Sorter, hyppigst King Edward, Up to date og Richters Imperator, men Angrebet viste i øvrigt Stilstand Maaneden igennem indtil 20.—25., da Angrebet over det meste af Landet tog Fart og i Løbet af Maanedens sidste Dage slog mangfoldige Marker ned, navnlig de stærkt gødede med svær Top, og selvfølgelig fortrinsvis de ovennævnte Sorter, medens Deodara, Alpha o. a. endnu klarer sig.

De tidlige Sorter afsluttede mange Steder Væksten paa normal Vis uden Skimmelangreb, under Tørkens Indflydelse alene.

C. A. JØRGENSEN.

FRUGTTRÆER.

Æbleskurven (*Venturia inaequalis*) kan for hele Landet karakteriseres ved følgende Udtalelse: »Stærke Angreb i usprøjtede eller daarlignende sprøjtede Haver over alt paa Fyn. Hvor der er sprøjtet ordentligt, er Angrebene ret betydningsløse« (P. Wad). Fra Sjælland og Lolland-Falster foreligger en Meddelelse, der ligeledes synes at kunne gælde for hele Landet: »Paa adskillige Sorter er der kommet et sent Angreb af Skurv: Bellefleur, Boiken, Graastener, Møllers Venus, Mølleskov, Pigeon m. fl. Det havde sikkert været klogt i Aar at sprøjte sidst i Juli, da Regnen kom!« (A. Andersen Kjær). Denne sidste Udtalelse kan ikke fremhæves nok: Sprøjtningerne bør indrettes efter Vejrtilstanden og ikke efter Almanakken.

Ved Hornum er det trods 7 Sommersprøjtninger fra 20. Maj til 20. August ikke helt lykkedes at holde modtagelige Sorter helt fri for Skurvangreb (Hakon Sørensen).

Pæreskurv (*Venturia pirina*) er ret slem, følgende Udtalelse synes at gælde for mange Lokalteter: »Pæreskurv er næsten mere udbredt end Æbleskurv. Det er næsten altid vanskeligere at blive Pæreskurv kvit end det er at blive Æbleskurv kvit« (Verner Nielsen).

Om den i en særlig Meddelelse omtalte Beskadigelse af Pæretræer: udbredte brune Skjolder paa Bladene, der tilskrives for stærk Fordampning i de varme Dage 12.—16. August, er der nu efterhaanden indkommet omtrent en Snes Meddelelser fra hele Landet. Fra flere Steder fremhæves det, at det er de ældre Blade, det er gaaet ud over.

Haglskudsyge paa Blommer er ved at blive ret almindelig og har i Aar bevirket for tidligt Bladfald (Verner Nielsen). Denne Udtalelse er skrevet fra Sydfyn og Nordsjælland, men gælder sandsynligvis for langt større Dele af Landet.

KØKKENHAVEN.

Selleribladpletsyge (*Septoria apii*) har ved Skelskør været saa slem, at Sellerierne 3 Gange i Sommerens Løb har skiftet Blade, nu er de sprøjtede med Bordeauxvædske (P. H. Hansen).

Melontrives trods det gode »Melonvejr« ikke godt alle Steder. Det har været meget almindeligt at træffe Planter, der er mere eller mindre døde paa Grund af »brune Rødder« (Verner Nielsen).

ANNA WEBER.

BÆLGPLANTER.

Kløveraal (*Tylenchus dipsaci*). En Del nye Beretninger om Angreb i Rødkløver foreligger. Meddelelser om Angreb i Hvidkløver foreligger fra Varde (A. Pedersen), Dronninglund Herred (Bachmann Olesen), Viborg (A. P. Aidt), Lemvig Opland (N. Mølgaard) og andre Steder i det nordlige Jylland, særlig paa Mors (Gjerløv Hansen, N. A. Olesen, P. Tovborg Jensen). Aalene er udbredt i de 3aarige og findes i mange 2aarige Marker, men ogsaa i 1aarige Marker har man fundet Angreb. En Del Steder har man iagttaget, at Skaden har rettet sig noget efter Regnen i Juli.

Spidsmus-Snudebiller (*Apion flavipes*), der kommer fra Hvidkløver-Frømarkerne, har en Del Steder forgrebet sig paa det unge Udlæg. Fra Roskilde meldes om Angreb (paa Genvæksten) i Alsikekløver (M. Greve).

BEDER

Roeaal (*Heterodera schachtii*). Fra Lolland foreligger en Meddelelse om, at Rocaalene er blevet ret slemme i Sukkerroerne i de sidste Par Aar (V. Lund).

Bedelus (*Aphis papaveris*) har som allerede nævnt været ualmindelig godartede i Aar. De faa Angreb af Betydning, man har bemærket, er forlængst overstaat.

KORSBLOMSTREDE.

Kaalthrips (*Thrips angusticeps*). I en Mark med Kaalroer saaet i Brak medio Juli saas d. 16. August hist og her, særlig i Midten af Marken, ret store Pletter, hvor alle Planter var angrebet af Thrips. Pletterne, der kunde være over 100 m² store, var skarpt afgrænset, men over hele Marken kunde man finde spredte angrebne Planter. Et saadant sent Angreb er ikke tidligere iagttaget.

Kaallus (*Brevicoryne brassicae*) har en Del Steder optraadt i skadelig Grad.

Kaalmøl (*Plutella cruciferarum*). Mange Steder har man haft ret betydelige Angreb, der særlig i den tørre Periode gjorde megen Skade. Fra Morsø skrives saaledes: Møllets Larver har i mange Tilfælde været ondartede i Kaalroerne. De Blade, Krusesygen har levnet, er i mange Tilfælde som Solde, hvor Hullerne udgør den største Part af Fladen. Der ses talrige Kokoner paa Undersiden af Bladene. Flere Steder er 2. Generations Larver i Gang med at æde (Gjerløv Hansen). Ogsaa paa Kaal er der berettet om en Del Angreb.

Kaalorme (*Pieris*-Arter) har gjort megen Skade. Værst er det gaaet ud over Kaalsorterne, men ogsaa i Markerne har Larverne anrettet betydelige Ødelæggelser. Fra Rønde-Egnen meldes: Næsten overalt i Haverne ganske ødelæggende Angreb paa Hvid- og Blomkaal, mindre paa Rødkaal. Ogsaa en Del i Roerne, men ikke saa slemt. Et Sted døde 17 Ællinger efter at have ædt af Ormene (M. Nielsen). Fra Samsø skrives om et meget ondartet Angreb i Kaalroer. Angrebet begyndte i den Del af Marken, der laa i Læ af Haver og Hegn. Roerne staar fuldstændig afribbet (P. Riis Vestergaard).

Knoporme (*Agrotis* sp.) har en Del Steder i Nordslesvig gjort megen Skade i Mark og Have (L. Rasmussen).

Kaalfluelarver (*Chortophila brassicae* og *floralis*) har mange Steder gjort Skade i Haverne, og det er ikke sjældent, at Kaalroerne er tyndet en Del som Følge af Angrebet; men i Almindelighed kan man ikke sige, at Larverne har været særlig ondartede i Aar.

Krusesyge (*Contarinia nasturtii*) er i Aar meget udbredt baade i Have og Mark. Følgesygdommen; Hjerteforraadnelse (*Bakteriose*) er ingenlunde sjælden. Der er ingen Tvivl om, at Angrebet en Del Steder vil forringe Udbyttet i følelig Grad.

KARTOFLER.

Oldenborre-Larver (*Melontha vulgaris*) har paa Roskilde-Egnen angrebet et Stykke Kartoffler stærkt (M. Greve).

FRUGTTTRÆER.

Bladlus (*Aphididae*). En Del Steder har Æbletræerne været meget stærkt angrebet, saa gentagne Sprøjtninger med Nikotin var nødvendige.

Frugttræ-Spindemider (*Paratetranychus pilosus*). De fleste Indberetninger lyder paa, at Angrebene har været ret svage i Aar, og kun fra faa Lokalteter meldes om stærke Angreb. Blomme er en Del Steder stærkt besat med Mider.

PRYDPLANTER.

Spindemider (*Tetranychus telarius*). Allerede i Juni Maaned var Lindetræerne i Alléer i København og Frederiksberg meget stærkt angrebet og skæmmet af Midernes Sugning. Mærkelig nok forsvandt Miderne næsten helt en Tid senere paa Sommeren for igen at opformere sig enormt i Løbet af August Maaned. Træerne har ofte kastet Bladene saa tidligt, at Genvækst finder Sted.

Knoporme (*Agrotis* sp.). Ved Trørød fandtes et stærkt Angreb paa Chrysanthemum paa Friland.

DRIVHUSKULTURER.

Champignon-Fluer. I et Par Tilfælde er fundet et for Landet nyt Skadedyr paa Champignon, nemlig en Fluelarve, der gennemminerer Svampene. Det drejer sig om en ægte Fluelarve, der ikke maa forveksles med Larven af de almindelige Svampemyg. Fluen hører til Slægten *Aphiochaeta* og vil blive nærmere bestemt.

PROSPER BOVIEN.
